

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 89.
Szárgöncym: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 15 dinár
Negyedévre 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

NOVISAD, 1922 augusztus 11

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 174. szám

Péntek

Aktivitás, vagy passzivitás?

A vajdasági Magyar Párt subotcai intézőbizottságának tegnapi ülésén nyilvános vitát provokált annak eldöntése, hogy a választójogától megfosztott és alkotmányos, törvényes szervezkedésben minduntalan elgáncsolt, minden külső jel szerint másodrangú állampolgároknak ledegradált vajdasági és SHS. állambeli magyarság a politikai aktivitás terére lépjen-e, hogy sérelmeit orvosolja és alkotmányos jogainak gyakorlatát megszerezze, avagy a jelenlegi körülmények között teljesen passzív magatartást tanúsítson? A subotcai intézőbizottság, hosszú és izgalmas vita után az aktivitás mellett döntött és 1922. szeptember nyolcadikában megállapította a Magyar Párt nagygyűlésének napját is. A határozat meghozásához hozzájárult néhány vidéki szervezet is, s a sombori magyar pártszervezet indítványát, amely nem indokolatlan pesszimizmussal tekint a Magyar Párt működésének jövője elé, a tegnapi ülésén leszavazták. A sombori Magyar Párt passzivitást ajánlott, mert felfogása szerint a vajdasági Magyar Párt politikai aktivitásával nem adhatja bizonyosságát annak, hogy a választójogától 99 százalékban megfosztott magyar nemzeti kisebbség ügye a békeszerződés és az alkotmány szellemében rendezett ebben az államban. A sombori magyarság felfogásában megnyilvánuló pesszimizmus nem indokolhatatlan tényekkel van alátámasztva; a passzivitás gondolata minden pillanatban közelebb áll a tényekhez és azok, akik ebben a percben az aktív politika erkölcsi felelősséget magukra vállalták, ezen az uton ezerszer egymásra tornyosuló nehézségekkel fognak találkozni. Ennek az aktivitásra való elhatározottságnak továbbépítésére törhetetlen akaratokra, nemes önfeláldozásra, heroizmusra és a politikai cselekvőképesség legnagyobb mértékére, — teljes egészében hivatott vezérre, — van szükség. Ha a Magyar Párt, a Vajdaság egész magyarságának képviselője és akaratának kifejezője úgy határoz, hogy a kilátások minden sivársága mellett is az aktivitás terére lép, úgy a magyar népkisebbség ezen a területen vállalni fogja ennek a határozatnak következményeit. Ebben a kérdésben végső fokon a szeptemberi nagygyűlésnek kell döntenie, ahol félreérthetetlenül megállapítást kell nyernie annak, vajjon a subotcai párt elhatározottságának, vagy a sombori magyarság pesszimizmusának van-e nagyobb tábor? Mindaddig, amíg ez a tervezett nagygyűlés le nem zajlik, kizárólag teoretikus értékkel bír minden megállapítás.

A londoni konferenciát valószínűleg elnapolják

Amerika nélkül nincs megoldás — A nemzetközi adósságok rendezése Washingtonban

London. (Eredeti távirat.) A konferencia ma sem jutott a szakértői értekezlet megbeszélésein túl. Mindinkább igazolni látszik a pesszimizmust, mellyel a miniszterek konferenciáját Londonban megítélik és alighanem igazuk van azoknak is, akik az európai nemzetek összes értekezleteit a gazdasági viszonyok megjavítása érdekében meddőnek tartanak mindaddig, míg Amerika az európai válság megoldásánál cselekvőleg részt nem vesz.

Poincaré feltételeinek megvizsgálására kiküldött bizottság nem jutott egyöntetű megállapodásra a német moratorium kérdésében. Az sem valószínű, hogy a miniszterek tanácsa a holnapi ülésen megegyezésre jusson és mint hogy ez a szakértőknek sem sikerült, a konferenciát valószínűleg elnapolják.

Elnapolás esetén az egyes kormányok külön vizsgálják meg a helyzetet, mely célból az angol kormány már a holnapi napra összehívta a minisztertanácsot. A szakértők tanácskozása alatt Lloyd George és Poincaré közvetlenül is tárgyaltak a belga miniszterelnök jelenlétében, eredményt azonban nem értek el. Ezzel szemben francia forrásból eredő hírek szerint Poincaré és Lloyd George közt részleges megállapodás jött létre.

A szakértők tanácskozásán a kiküldöttek hangsúlyozták, hogy nem lehetnek egy feltétel nélkül megadandó moratorium lehetőségében, azért kívánják, hogy ezen feltételek kifogástalan kereskedelmi feltételek legyenek, melyeknek eredménye készpénz. A belga szakértő azon felfogását fejezte ki, hogy nem hiszi, hogy a francia javaslatok miatt sor kerülne a szakításra és reméli, hogy kölcsönös kimagyarázás után az ellentétek ki lesznek küszöbölhetők. Az augusztus 15-iki fizetési határidőt nem tartja kritikus napnak, mert a jóvátételi bizottság Franciaország akarata ellenére is adhat haladékot Németországnak. Iaspar kijelentette, Belgium mindent elkövet pozitív eredmény elérésére és hiszi, hogy található lesz egy olyan formula, mely meg fogja könnyíteni Poincarénak a moratorium feltételeinek egyrészéről való lemondását.

Az angol kormány körökben az a vélemény, hogy a konferencia csak olyan határozatot hozhat, melyet az európai szövetséges hatalmak a további tárgyalás alapjául elfogadhatnak. A jóváté-

teli kérdést véglegesen csak Amerika hozzájárulásával lehet elintézni. Ezt Lloyd George a konferencián közölte is a hatalmakkal.

A „Daily Chronicle” szerint a szerencsétlenség abban áll, hogy a franciák állandóan gazdasági kifejezéseket használnak, de mindig katonai megtorlásra gondolnak. A „Reuter” ügynökség értesülése szerint egy újabb teljes ülés dolgában megállapodás nem történt. Az uralkodó felfogás, hogy a helyzet, bár minden reményről még nem kell lemondani, nagyon kedvezőtlen és a konferencia összeomlása nem keltene meglepetést.

Az „Ere Nouvelle” szerint Theunis sok hívet szerzett magának a konferencián azzal a nézetével, hogy Németországon nemzetközi kölcsönrel kell segíteni. A kölcsön az eddigi terv szerint egy milliárd dollár. Az „Exeisor” a londoni híradásokkal szemben megállapítja, hogy Poincaré nem tett cézást Franciaország esetleges külön akciójára, hanem ellenkezőleg a szövetségesek közötti szolidaritást hirdette.

Egy párisi jelentés szerint a külügyi hivatal jelentése szerint a Londonban képviselt szövetséges hatalmak a maguk és a többi szövetségesek nevében Amerikához fordultak, hogy az amerikai kormány Washingtonban konferenciát hívjon össze, amelynek a nemzetközi adósságok rendezése volna a célja.

A pénzügyi szakértők tegnap készültek el jelentésükkel, mely szerint valamennyi delegáció egyetért abban, hogy Poincaré következő javaslatait alkalmazzák: A garanciabizottság 26 szavazókat szed be Németország által a külföldön eladott árukért kapott devizából. Ennek hozadéka egy és egynegyed milliárd aranymárkára becsülhető. A német vámjövendelmeket bevonják, amiből háromszázmillió aranymárkára számítanak. Az állami bányákban termelt szén különleges megadóztatásából 67 millió aranymárkára számítanak. A rajnai erdőségek kitermelésének ellenőrzését bizonyos fentartásokkal elfogadták. — A rajnai vámvonal visszaállítása és a ruhrvidéki vámvonal tekintetében nem jött létre megegyezés. A többi francia indítványt elvetették.

Párisban az a felfogás uralkodik, hogy Poincaré a rajnamenti és ruhrvidéki rendszabályokból nem fog engedni, ami Londonban minden megegyezési

lehetőséget csirájában fojt el. Lloyd George az angol kormánytól a legmesszebbmenő felhatalmazást akarta kérni, hogy adott esetben tervei szerint járasson el, sőt hajlandó az angol parlamentet is összehívni, hogy a francia javaslatok ártalmasságát az angol gazdasági életre hangoztassa. Francia részről kijelentik, hogy szakadás esetén Poincaré azonnal egybehívja a francia parlamentet.

A szövetségesek mai ülése valószínűleg a konferencia utolsó ülése lesz. Az ülés kezdetén a szakértő bizottság zárójelentésének végleges szövegét

terjesztik elő, mire Lloyd George részéről a döntés következik. Az érdelemleges ülés csak délután lesz. Délelőtre az angol kormány összes tagjait minisztertanácsra hívták össze, ami a helyzet veszélyességét jellemzi.

Féltik Poincaré életét.

Poincaré személyének védelmére szolgáló óvintézkedéseket megszigorították, mert utóbbi időben állítólag sok fenyegető levelet kapott. A rendőrség állandóan nyomában van, sőt ételét is megvizsgálja mérgezési kísérletek megakadályozása végett.

5 évi börtön az árdrágitóknak

Szigoru intézkedések Magyarországon az árdrágitók ellen

Budapest. (Eredeti távirat) A korona kasszaféltés hanyatlásakor beállott árdrágitás még most sem enged, mindössze a kenyér ára olcsóbbodott mára egy koronával, a zsír ellenben a világgparitáson felül áll. Az árdrágitó bizottság ezért elhatározta, hogy erős harcot indít ezen nyomasztó drágaság ellen és megkezdi a kirakatrassziákat, az árdrágitó kereskedők névsorát nyilvánosságra hozza és az árdrágitókat öt évig terjedő börtönnel és 500.000 koronáig terjedő pénzbírsággal sújta.

Az egységes párt által elfogadott földadójavaslat ma délután kerül a pénzügyi bizottság elé. Gáál Gaszton kilépése folytán társadalmi zavar mára elcsendesedett és több kilépés nem történt. Az ellenzéki körök meggyőződése szerint a miniszterelnök politikája a liberális felé hajlik, ami a liberális ellenzék körében határozott megyugvást kelt.

A deviza központ működésének megkezdése eltolódott és csak a jövő hét közepén kezd meg munkáját. Addig is folynak az előkészületek különösen a tagok megválasztásának kérdésében. A terv most az, hogy a devizaközpont tagjai mindazon bankok lesznek, melyeknek 100 millió koronát meghaladó saját tőkájuk van.

A mai reggeli lapok azt a hírt közölték, hogy a miniszterelnök magához kérte az összes keresztény lapok szerkesztőit és kijelentette nekik, hogy nagyon helytelenül cselekszenek és teljesen a kormány intenciói ellen járnak el, amikor az antiszemita must szolgáltatják. A kormányparti lapot nem az jellemzi, hogy a zsidókat szidja és az antiszemitizmust szítja. A miniszterelnök a reggeli lapok hira-

dása szerint kijelentette volna még azt is, hogy nem fogja eltűrni, hogy a lapok zsidó ellenes tonusban írjanak és ezért utasítást adott az ügyészeknek, hogy holnaptól kezdve fokozottabb mértékben ellenőrizzék a lapokat és amelyben zsidóellenes hangnemet tapasztalnak, azt koboztassák el. — Az „Uj Nemzedék“ mai számában a „Nemzeti Ujság“ és az „Uj Nemzedék“ felelős szerkesztői nyilatkozatot tettek közre, melyben határozottan kijelentik, hogy ők ily módon megbeszélésre nem hívták meg, ilyen nem sem jelentek és politikai irányítást külső tényezőktől különben sem fogadnának el.

A reggeli lapok Prónay Pál alezredesnek egy hosszabb nyilatkozatát közölték, melyben élesen támadja Gömbös Gyulát, mert szerinte mindkét nyugatmagyarországi felkelést Gömbös hiúsította meg. Ennek egyik okát Prónay abban látja, hogy Gömbös személyes ambícióit nem tudta kielégíteni, amennyiben az első felkeléskor a felkelők főparancsnoka és lajában szeretett volna lenni, és azonban a felkelők visszautasított magatartása miatt nem sikerült neki. A déli lapokban Gömbös válaszolt Prónay nyilatkozatára és kijelenti, hogy fontos politikai okok miatt az egész ügyről részletesen nem nyilatkozhatik, annyit azonban kijelenthet, hogy Prónay félre van vezetve és rafinált politikai kúlmérgezés áldozata lett. Felfogása pedig különben az, hogy nem volt és nem lesz sohasem hajlandó a kormánnyal szemben megengedni, hogy bárki is akár jöhiszeműen, akár rövidlátásból vagy hatalomvágyból az ország érdekeit bármily akcióval veszélyeztesse. A kérdés személyi vonatkozásait pedig visszautasítja.

Románia magyarságának nagy napjai

Az erdélyi Magyar Szövetség nem mond le a magyarság politikai irányításáról — A vasárnapi nagygyűlésen fuzionált a két erdélyi magyar párt

Kolozsvár, aug. 10. (Saját tudósítónktól.) A romániai Magyar Szövetség programjának politikai téren való megvalósítása céljából Erdély választókerületeiben már régebben megalakult Magyar Nemzeti Párt Kolozsvárt országos szervezetbe tömörült. A szervezkedő nagygyűlésre a kolozsvári intéző-bizottság meghívására Románia magyar lakta részéből mindenfelől egybegyűltek a nemzeti érzés és a faji öntudat legértékesebb képviselői. A Központi Szálló emeleti termében megtartott gyűlést dr. Fekete Nagy Béla nyitotta meg, kijelentvén, hogy a nagyhatalmak és az ugynevezett utódállamok képviselőinek aláírásával kötött 1919. évi december 9. évi békeokmányok a nemzeti kisebbségeknek teljes polgári, esonkítatlan szabadságjogokat biztosítottak. Ámde a nemzetközeli egyezmény holt betű maradt a törvényhozás megfelelő jogalkotása híján. A kormányhatalom a nemzeti kisebbségeket minden jog nélkül és ha tán nem is épen alkalmatlan, — de nem is kivánatos elemekként kezeli.

Fekete Nagy Béla hosszabb beszéde után dr. Grandpierre Emil beszélt a kisebbségek védelméről, majd dr. Gabányi Imre hangoztatta az országos szervezkedés fontosságát, megál-

laptva, hogy a szervezkedő magyarság nem irredenta, nem szeparatista, de nem hajlandó tűrni, hogy Erdélyt úgy kezeljék, mint ahol első, második és harmadrangú állampolgárok vannak, a ahol „a kormányzó meggazdagodik, amíg a nép tönkremegy“.

A beszéd elhangzása után Sándor József a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

— A Magyar Nemzeti Párt országos szervezkedő nagygyűlése teljeskörűleg és változatlanul magáévá tette a Magyar Szövetség 1921. július 6-iki kolozsvári alakuló nagygyűlésének politikai programját, amely akkor minden pártárayalat és világnézet meghaladásával megegyezészerűleg jött létre. Ezt a programot a nagygyűlés az alakuló egyetlen politikai pártja nézve kötelezőnek mondotta ki. A Magyar Nemzeti Párt, mint ezáltal a Magyar Szövetség politikai törekvéseinek örökös elhatározza, hogy a fuzió, illetve egyesülés érdekében érintkezésbe lép a Magyar Néppárttal és e célból egy öttagú bizottságot küld ki. E bizottság jelentését a központi intéző bizottságnak teszi meg, mely felhatalmazást nyer az egyesülés végleges lebonyolítására, vagy nem várt bal-

siker esetén a szükséges további lépések megtételére, ezek közt Románia kétmillió magyarjához e tárgyban a megfelelő szöveget, vagy kiáltvány kibocsátására.

A határozati javaslat egyhangú elfogadása után a gyűlés bizakodó és lelkes hangulatban szétoszlott.

A Magyar Szövetség nagygyűlése.

A Magyar Szövetségben tömörült magyarság ugyanezen a napon délután tartotta meg nagygyűlését, amelyen a betrg báró Jósika Sámuel helyett Ugron István elnökölt. A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt nagygyűlés számos beszéd elhangzása után egyhangú lelkesedéssel fogadta el Pá Árpád következő határozati javaslatát:

Románia magyarságának 1922. augusztus 6-án Kolozsvárt pártkülönbség nélkül összesereglett nagygyűlése egyhangúlag kijelenté, hogy életigényeként követeli a maga népkisebbségi, nemzeti egyéniségének összesítő jogalkonyként való elismerését és ebben az érdekes akcióban a többi nemzetiség mellett szintén egyik államalkotó tényezőként való elfogadását. A magyarság ehhez képest kívánja, hogy a Magyar Szövetséget a kormány mint a magyar nemzet képviselőt engedélyezze. Kívánja továbbá, hogy ennek az elismerésnek elvét a törvényhozás az alkotmányreform rendén érvényesítse. E kívánásának teljesítése érdekében a magyarság felajánlja a maga buzgó közreműködését az alkotmányreform megalkotásához. Felajánlja minden kérdés megoldására a maga komolyan és őszintén átértett konzolidációs javaslatát, valamint egyéb praktikus és építő munkáját. A mondott irányelvek és törekvések érvényesítését keresi úgy a kormány mint a törvényhozással és a szűkössé ez érvényesítés kivételére Jósika báró vezetésével tárgyaló bizottságot küld ki, amelynek tagjait a Magyar Szövetség intéző-bizottsága jelölje ki. Felhatalmazza ezt a bizottságot, hogy magát ciszterületen kiegészítse különösen oly egyéniségek behívásával, akik az egyes foglalkozási ágaknak és társadalmi rétegeknek markáns képviselői.

Felkéri Románia minden megérő államférfiát és közéletieket minden tényezőjét, akik a népkisebbségi kérdést illeten megoldását a koresame szabadságvágya szerint őszintén megnyugtatóval és a többi nemzetek testvérségének érzésével atarják megvalósítani, hogy a bizottságot határozottan támogassák.

A határozati javaslat elfogadása után Ugron István javaslatára a nagygyűlés táviratlag üdvözölte a román királyt.

A népszövetségi liga tanulmányozza a kisebbségek sérelmeit

Bécs. (Eredeti táv.) A népszövetségi ligák uniója tanulmányoztatja a nemzeti kisebbségek kérdését és e célból bekérte a népszövetségi liga összegyűjtött anyagát, mely elsősorban a Csehszlovákiában, Romániában, Jugoszláviában és Lengyelországban élő nemzeti kisebbségek sérelmeinek megszüntetését célozza.

Cáfolják a cseh-jugoszláv ellentétet

Beograd. Nincsicz külügyminiszternek tegnap kellett volna már Beogradba érkeznie, de még ma sem jött meg. Ezért nem kezdhették meg a cseh-jugoszláv tárgyalások a Népszövetség főtanácsába kiküldendő tagról. Kalina cseh-szlovák követnek Nesity külügyl államtitkárnál tett látogatása után a kormány kommunikét adott ki, amelyben cáfolja, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia között bármilyen ellentét merült volna fel.

A „Délbácska“ a népé

500 vagon fát vásárol a város

Vaggononként 11.000 koronás ajánlat érkezett tegnap a városhoz

(Saját tudósítónktól.) A tavalyi tél általános fűtési készletünk most, a kánikula legmelegebb napja közepette a tüzelőanyag beszerzésre és így az a furcsa helyzet áll fenn, hogy augusztusban már valóságos roham alatt állnak a fakereskedések. A spekulációval nem számoló közönség

ezzel a felfokozott kereslettel önmaga drágítja meg a fát,

amelynek ára az utóbbi hetekben 3000—3200 koronára emelkedett. Miután még mindig forgalomban vannak olyan hírek, hogy a „vaggonháló” ismét megfogja nehezíteni a fűtési faellátást, Subotícán olyan mértékű fűtési válság dühvett a közönségben, hogy napok alatt négy ötezer koronával drágult meg a tüzelőanyag vaggononkénti ára. Tudunk eseteket, mikor subotícián vásárlók 20—21000 koronát fizettek néhány nappal ezelőt nem is elsőrendű tüzelőanyagért. A helyzet, hála valami ismeretlen hatalomnak, itt még a vaggononkénti ár még nem lépte át a 16000 koronát, sőt a puha tüzelőanyag még ma is 2000—2100 koronánál talán vásárlóira váraként.

Ilyen körülmények között kívánatos gondoskodni a városi tanács tisztviselőinek fűtési szükségleteiről. A város hogy ezt a szükségletet biztosítsa, ajánlatot kért ötszáz vagon tüzelőanyagra különböző cégektől, de a beérkezett ajánlatokról meg lehet állapítani, hogy teljes

egészségben a konjunktúra és a drágítás jegyében születtek, s éppen ezért elfogadhatatlanok. A még „legkedvezőbbek” mondható ajánlat ab feladó államon kívül vaggononként 12000 koronáért tüzelőanyagot. Ezt a fűtési horribilis költséggel együtt jelentősebb 3500 koronáért adhatta volna át tisztviselőinek a város. Tegnap azonban

távirati ajánlatot kapott a város, amelyben egy szlavóniai cég Novisad állomással vaggononként 11000 koronáért kínálta megvételre a fát.

Ezt a teljes egészében kedvező ajánlatot természetesen elfogadják és ezen az áron távirati áron leküldték 2000 ívet, amely önként 2000—2200 koronás, tehát a kemény tüzelőanyag árával ezer koronával olcsóbb áron kerül szétosztásra a tisztviselők között.

Ilyen körülmények között a város tisztviselőinek faellátása biztosítottnak látszik, s most még csak azt kellene valami uton-módon megakadályozni, hogy a város más társadalmi osztályába kerüljön, de a város földi javakkal szintén meg nem áldott polgárai is megkíméltessek az októli a majdani megfizethetetlen áratól, amelyek ma urakodók a fapiacon, annál is inkább, mert ezek az árak — előre láthatólag — havonként, majd hetenként és decemberben már naponként fognak emelkedni.

A német Kulturbund és a Cionista Egyesület

tagjainak felvételét kéri a választói névjegyzékbe

(Saját tudósítónktól.) Azon rendelkezések részben bizalmas utasítások, amelyek következtében a nemzeti kisebbségek a Vajdaság majdnem egész területén kimaradtak a választói névjegyzékekből, természetesen megmozdításra készítették szokatlan területeket, amelyek az itt élő nemzeti kisebbségek képviselői. A vajdasági Magyar Párt subotícián tartott bizottság a tegnap délután tartott ülésén elfogadta dr. Gráber László indítványát, amelynek idevonatkozó része így hangzik:

„A magyar párt a parlamenti pártok vezetői nélkül utján terjeszse elő azt a kérelmet, hogy a nemzeti kisebbségeknek a választói névjegyzékbe való felvételét még ebben az évben törvényhozási intézkedéssel tegyék utólag lehetővé. Ennek legegyszerűbb módja az, hogy a kerületi választások elhalasztásáról szóló törvényjavaslatba átmeneti rendelkezéseként felvéteik olyan intézkedés, hogy a törvény életbeléptetésétől számított rövid időn belül a névjegyzéket összeállító hatóságok a névjegyzéket már ebben az évben is hivatalból tartoznak kilgaztatni és ez

alkalommal felvenni mindszokat, akiket az opció joga megilletett, de azzal nem éltek és egyébként a törvényes előfeltételek birtokában vannak.

A határozat szerint elejtette a tömeges felszólítások eddigi tervét, ellentétben a vajdasági német párt szervezettel, amelyek választói jogosultsággal bíró tagjainak a névjegyzékbe való felvételét a Deutsches Kulturbund, a német kisebbség erőteljesen kiépített szervezete fogja kérni. Hasonló eljárást fog követelni értesülésünk szerint a Cionista egyesület is.

A választói névjegyzékek egyébként hétfő óta közzéadásra vannak kitéve a városházán, ahol bárki által betekinthetők. A reklamációk augusztus 25-ig nyújthatók be, akár szóban, akár írásban, ugyanígy benyújtható csoportosan is.

A beérkezett reklamációk felett az augusztus 15-én összeülő albizottság fog permanens tárgyaláson dönteni. Az itt hozott határozatok megfellebbezhetők.

Kétmillió korona volt a novisadi tőzsde bevétele 9 hónap alatt

Egy dunaparti tőzsdepalota tervei

(Saját tudósítónktól.) A novisadi termény-tőzsde megalkulása előtt illetékes helyen hossza nyúló harcok folytak, miután bizonyos körökben aggályok merültek fel a Novisadon elhelyezendő tőzsde jövőjét illetően. Az aggályoskodókkal szembeállított a beográdi tőzsdét körökben azonnal jelentkező féltékenységgel, amely nem ok nélkül féltette szerepének jelentőségét egy novisadi termény-tőzsde mellett. A novisadi tőzsde fejlődő képességével szemben bizalmatlankodónak nem volt igazuk, annál jobban érinti a beográdi tőzsdét a novisadi tőzsde ma már óriási kiterjedésű üzletköre. A helyzet ma az, hogy

a jugoszláviai gabonakereskedelemben vezető szerephez jutott a novisadi tőzsde

s ez a tény mindenesetre indokolja a beográdi féltékenységet, amely ilyen eredmények után

éppenséggel nem alaptalan. Kienchónapos fennállása alatt a tőzsde sok viharos napot látott, voltak kellemetlenül érték támadások néha okkal máskor ok nélkül, működésében mindazon tünetek jelentkeztek, amelyek egy hatalmas fejlődés utvonalaát jelzik, de minden tüdőn — vizen keresztül kiütötte magát céljai felé. Hogy milyen nyugodtan forgalmass a novisadi termény-tőzsde élte, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy

a köztér üzletei után járó egy százalékos tőzsdei jutalék fejében kilenc hónap alatt kétmillió korona jövedelemhez jutott.

Ebből a jelentékeny összegből elenyészően csekély rész esik a befizetett tagjárulékokra és a tőzsdebíráskodás után fizetendő járulékokra. Ez a szám a novisadi tőzsde fejlődésének olyan erőteljes tempóját

igazolja, hogy ezeketán biztosra vehető, hogy a legközelebbi években már a Dunaparton fog állni a tervezett hatalmas arányú Dunapalota, óriási raktárhelyiségekkel és egy olyan forgalommal, amely az utódállamok terménypiacán domináló szerephez juttatja a novisadi termény-tőzsdét.

HIREK

STYLUS...

Nagyapó a csontkeretes öreg okuláré ablakal mögött rejtőzött két tiszta kék szemével rámnézett. Nézésében egy teljes élet emlékei és tanulságai vibráltak, mint az alkonyati szélesendben elcsúszott hullámverés a tengeren.

Lelettem a tollat.

— Néz a penzum öcskös? Sokáig rágod a pennaszárat!

— Levelet ír nek, Nagyapó...

— Kinek?

— Valakinek...

Nagyapó homlokára tolta az okuláré nagy kerek üvegeit és összevonta két bozontos szemöldökét.

— Megromlottatok, fiacskám. Titkolóztok, eltakarjátok igazi arcotokat. Nincs őszinteség a szívedben. Minden lében kanalak vagytok, idegen emberek dolgával bíbelődötök. Korcsok vagytok, — dohogott nagyapó. — Kinek írod azt a levelet?...

— Lányok írok nagyapó...

— Tudtok is ti lányok írni! Ti modernnek, akik nyavalygós regényekkel mélyítétek meg lelketeket, tudjátok is ti szíveteket szőni hagyni? De hát kinek is? Hol vannak már a valóban szép nevelésű jeles leányzók? Nem értitek ti ezt, mai fiatalok. Levelet írni! Szerelmes levelet! Csak nyavalygásokat tudtok, de nem a szívetek lelkes érzelmét szép egyszerűséggel, illedelm korlátain túl nem csapongva, eladni.

Igy leckéztetett nagyapó és egy elszárgult, elfakult pergament lapot húzott ki tárcájából, Kossuth-bankók és régen elhervadt virágok törmeléke közül.

— No, figyelj. Elolvasom neked azt a levelet, amelyikkel istenben boldogult feleségem kezét megkérni szerencsés valék. Tanulhatsz belőle a jövőre...

Reszkető kezével kibontva a foszladozó papirokat, szemére huzta a vén pápaszemét és olvasni kezdett.

„Kedves drága Kisasszony!

„Amióta kegyeddél megismerkednem szerencsém vala, leányasszony nemes szíve és sok egyéb tiszteletreméltó erényei, párosulva testi és szellemi bájkecsével, annyira megbűvölték szívemet, hogy azon szíves gyengél szerelmet, mellyel szívem irdanta lángol, csakugyan tovább tükolnom nem lehet. Mennyei alakja egyre lebez körül dbrándomat, éjjel pedig édes álmaim nyugtalanító tárgyá egyedül a kisasszony. Feszült szorongásban szenvedő mejjemet betegség fenyegeti, ha csak annak érzeteit ki nem tárom. Fogadja kegyesen ömledező szívem kinyilatkozását. Minden tartózkodás nélkül megvallom, hogy én a leányasszony holtig való társaságában és szívének birtásában kívánok életem viszonyain karöltve végigvándorolni.

„Fogadja alázatos kérésemet nagylelkűleg s tegyen egy férfiut örökre szerencsésnek, kinek minden iparja oda fog törni, hogy kegyed élete napjait keltehetőleg boldoggá tegye.”

A nyári déntáuban daloló szél ragyogó fénykéveket hajlított be az ablakon. Nagyapónak fényes könnyek gyöngyét koszorúzták a szeme drága zakirjait.

— Ilyent írjatok, ha tudtok!

És isten bocsáson meg, de én akkor úgy éreztem, hogy „az ömledező szív kinyilatkozását” egyetlenegy röpke szóval is elég egyszerűen el tudnám mondani.

Szeptember 8-án Sentán országos nagygyűlést tart a Magyar Párt

A subotical Intéző-bizottság ülése — Küzdelem a magyarság választójogáért — A Magyar Párt az ellenzéki pártok felé keres közeledést

(Saját tudósítónktól.) A legutóbbi idők cseményel aktívításra kényszerítik a vajdasági Magyar Pártot is, amelynek subotical intéző-bizottsága tegnap délután feltűnő érdeklődéssel kísért ülésen foglalkozott mindazon kérdésekkel, amelyek ezekben a napokban a Vajdaság magyar nemzeti kisebbségét a legközelebről és a legközvetlenebbül érintik. Az ülés döntött a legközelebbi időkben követendő párttaktika kérdésében is és a határozat egyhangulag elvetette a politikai passzivitás gondolatát, egyben

megjelölte a Magyar Párt megtartandó országos kongresszusának napját, amely jelentős dátumnak ígérkezik a magyarság politikai küzdelmeinek történetében.

Az ülésen az Intézőbizottság subotical tagjain kívül megjelentek Somborból Deák Leó dr., Sentáról Csette János dr., Heril János, Sól Ádám dr., Adáról Király Károly dr., Moholról Vida Péter, Pancsevórol Gráber László dr., Csantavérődi Békeffy Károly dr., Slavkovic Ferenc, Dér Vilmos, Varga Mihály, Debeljacsáról Kiss István, Topolyáról Décsy József dr., Mallhegyesről Kiss József dr., Várady Imre dr. és Kardos Samu dr. kimentették magukat.

Dr. Sántha György rövid megnyitása után dr. Nagy Ödön előadó ismerteti az előzményeket, amelyek a memorandum átadását eddig

Szeptember 8-án nagygyűlés Sentán

A Magyar Párt régóta tervezett nagygyűlésének és a további szervezkedés kérdésének jelenlegi állását dr. Nagy Ödön előadó ismerteti. Eddig a nagygyűlést Subotcán akarták megtartani, miután azonban

kevés a remény arra, hogy ezt ott akadálytalanul megtarthassák,

felmerült az a gondolat, hogy a nagygyűlést Sentán tartásuk meg. Dr. Nagy Ödön indítvá-

Küzdelem a magyarság választójogáért

Gráber László dr. hosszabb beszédben ismertette a választójogi novella meghozatalának előzményeit és azokat a törekvéseket, amelyek a nemzeti kisebbségeket a törvény kifejezett rendelkezéseivel szemben ki akarták rekeszteni a választójogból. Kimutatta, hogy ezen jogi helyzet mellett is minden vitán felül áll, hogy a nemzeti kisebbségeket fel kellett volna venni a választói névjegyzékbe. Kiemelte, hogy Marinkovic Voja volt belügyminiszter Jaksics Zsarkó dr. képviselő kérdésére kijelentette, hogy a választójogi novella nem tűr meg olyan magyarázatot, hogy annak alapján a nemzeti kisebbségeket a névjegyzékbe ki lehessen hagyni és mégis eltűrte, hogy minisztériuma bizalmas utasításokkal éppen az ellenkező álláspontnak szerezzen érvényt.

Ismerette a felszólamlási eljárás egész menetét és kimutatta, hogy a magyar tömegeket ezzel az eljárással választói joghoz juttatni technikailag lehetetlenség. A törvény azon az állásponton van, hogy a választói jogosultságot hivatalból kell megállapítani és csak elnézések és tévedések reparálására gondolt. Akit hivatalból nem vettek fel a választói névjegyzékbe, annak a választói jogosultság minden előfeltételét közokirattal kell bizonyítani.

A sombori Magyar Párt passzivitást követel

Asután a párt jelenlegi helyzetét és a követendő eljárást vitatta meg az értekezlet. Egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy a párt a kormánytól hasztalanul várja jogos és alkotmányos kívánságai teljesítését. Az ami a választói jog körül a nemzetiségi kisebbségekkel megtörtént, elhervasztotta azokat a reményeket, amelyeket a párt Passics miniszterelnök kijelentéséhez fűzött. A kisebbségi kérdések likvidálására ez a kormány nem tartja sem szükségesnek, sem időszzerűnek. Így a párt, mely nem akar passzivitásba menni, nem tehet egyebet, minthogy a párt a kormánnyal

megakadályozták. A Magyar Párt a miniszterelnök felszólítására készítette el a memorandumot, amely az itt élő magyarság sérelmeit magában foglalja. Amikor azonban Gráber László dr. Beogradban a miniszterelnökségen eljárni annak érdekében, hogy a Magyar Párt kiküldöttjei adhassák át a memorandumot a miniszterelnöknek, ott olyan fogadatlanságban részesült, amely nem nyújt kilátást arra, hogy a Magyar Párt vezetői közvetlenül adhassák át a memorandumot. Indítványozza tehát, hogy a kinyomtatott memorandumot a párt küldje el valamennyi miniszter, minden parlamenti képviselő és az ország valamennyi lapja részére és szeptember folyamán a párt kiküldöttjei az országos pártok vezetőivel személyesen ismertessék a memorandum tartalmát.

Deák Leó dr. (Sombor) nem tartja kívánatosnak, hogy a Magyar Párt ügyében tárgyaljanak az országos pártok vezetőivel. A felfogást osztja Gráber László dr. is. Véssel Samu dr. (Subotica) felszólalása után dr. Nagy Ödön fenntartja indítványát. A magyar tömegeket — mondotta beszédében — asszal nyertük meg, hogy a sérelmek orvosolását helyezzük kilátásba. Ha elejtjük a memorandum ügyét, elejtjük a magyarság bizalmát is.

Az értekezlet ezután elfogadta dr. Nagy Ödön indítványát, majd dr. Székely Aron indítványát a párt adminisztrációjának megszervezésére vonatkozólag.

nyozza, hogy a nagygyűlést szeptember 8-án, Sentán tartásuk meg, s azon az egyes szervezetek kiküldöttjeik után, a még meg nem szervezett magyar községek lakói pedig egyenként jelenjenek meg, addig is mindenütt folytatandók a Magyar Párt szervezkedési munkálatai.

Az indítványt néhány horzászólás után az ülés egyhangulag elfogadta.

Ezeknek az okiratoknak beszerzése a választók tízezreinel lehetetlen.

Éppen ezért nem javasolja azt, hogy a párt a tömeges felszólamlások beadását szervezze meg, mert ezzel csak a jogosultak egy kis részét juttatná választói joghoz, de a legjobb esetben is az így beraklamált választókkal semmiféle közjogi testületben nem juthatna képviselőhez. Ezért a siralmas eredményért ennek a nagy sérelemnek súlyát nem szabad letompítani, végre is lehetetlenség, hogy ez az állapot hirtelen tarthassa magát. Amde a tömeges felszólamlások eszméjének elejtése nem jelent a választói jogosultság elkobzásában való meggyugvást, nem jelentheti a választójog kivívásáért megindult küzdelem beszüntetését.

A választói jogot majdnem mindenütt a parlamenten kívül tömegek vívták ki maguknak.

A kisebbségeknek a választói jog alkotmányos joga, csak a jog gyakorlásának utjából kell az akadályokat elhárítani.

Ilyen értelemben előterjesztett — és lapunk más helyén ismertett — indítványát egyhangu helyesléssel elfogadták.

szemben álló parlamenti pártokat igyekszik a nemzeti kisebbségek jogainak parlamenti védelme számára megnyerni.

Ennek a kérdésnek tárgyalása során Deák Leó dr. a zombori pártvezetést megbízásából a következőket terjesztte elő:

A zombori szervezet azon az állásponton van, hogy a Magyar Párt tartózkodjék minden politikai aktivitástól s helyezkedjék a passzivitás álláspontjára.

Az eddigi sérelmeken túl a választók összehívásánál tapasztalt sérelem indokolja ezt az állásfoglalást. Az itt élő magyarságnak csak

egy százaléka jutott politikai jogokhoz, nem szabad most se kifelé, se befelé azt a látszatot kelteni, hogy ez a töredékes jogkiterjesztés az itt élő egész magyarságot politikai jogokhoz juttatja. Ez az egy századnyi magyarság nem gyakorolhatja az egész magyarsági jogát a véletlenből vagy különös kedvezésből neki juttatott jogának gyakorlásával nem gyöngít-hei ennek a jogtalanságnak morális súlyát. Már csak azért is szükség van a passzivitás kimondására, hogy ezáltal a jogokhoz juttatott szavakat visszatartsuk annak a jognak gyakorlásától, amit szívesre kívánunk megtagadni.

A passzivitásnak logikus következménye az, hogy a Magyar Párt ne tartsa meg tervezett nagygyűlést sem s a kormánypártok képviselőivel ne keresse egyelőre a további tárgyalásokat. Mindaddig maradjon a magyarság passzivitásban, míg azok a sérelmek nincsenek orvosolva, melyek a passzivitás kimondására kényszerítették.

Csette János dr. (Senta) nem fogadja el Deák Leó javaslatát. A passzivitás kimondásával csak annak a kormánynak tesszünk szíveséget, mely tőlünk megtagadta az alkotmány jogait is. A passzivitás álláspontjára helyezkedhetünk akkor is, ha az ellenzék támogatásával sem sikerül kiharcolni leglényegesebb sérelmeink orvosolását.

Gráber László dr. szerint az értekezlet nincs jogosítva arra, hogy ebben az alapvető kérdésben a magyarság nevében döntsön. Eöbbs meg kell alkotni az itt élő egész magyarság politikai szervezetét a évégből meg kell tartani a nagygyűlést. Ha meg lesz a magyarság lojalisa képviselője, az lesz jogosított ebben a nagy horderejű kérdésben dönteni.

Az értekezlet nem tette magáévá Deák Leó dr. indítványát.

Ezután Nagy Ödön dr. javaslatára elhatározta az értekezlet, hogy a Magyar Párt és a magyar sajtó egymás közötti viszonyának rendezésére bizottságot küld ki, melybe Gráber László dr. javaslatára valamennyi vajdasági magyar lap képviselőjét meghívják.

Sántha György dr. elnök meleg szavakkal zárta be a mindvégig nívós tárgyalást.

Viharos jelenetek Facta bemutatkozása alatt

Róma. (Eredeti táv.) Az ujonan kinevezett kormány ma mutatkozott be a kamarában és ezzel kapcsolatban Facta miniszterelnök rövid kormánynyilatkozatot tett, melyben azt mondta, hogy a kormány politikája ugyanaz marad, mint volt eddig. A külpolitikára áttérve kijelenti, hogy az európai államok újjáépítése egyetlen egy problémának tekintendő. Az ülés további folyamán Refossi kommunista képviselő kijelentette, hogy fegyveres támadás esetén a tömegeknek is fegyverrel kell védekezniük. Erre óriási vihar tört ki a fascista képviselők nem akarták megengedni, hogy Refossi tovább beszéljen, Giunta fascista képviselő pedig lelővéssel fenyegette meg Refossit, ha tovább beszél. A láрма és kavargás oly fokra hágott, hogy az elnök felfüggesztette az ülést és elrendelte a karzatok kiürítését.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Novisad — Ujvidék

Felmondás nélkül fizet vissza minden betétösszeget.

Kamatláb 6% netto. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 óra fektetni óhajtja, ugy magasabb kamatozásban részesül. 333

— A királyi pár elhalasztotta elutasítását. Ljubljánból jelentik: A király és királyné elhalasztotta marienbadi útját a hó 16-ára, hogy résztvehessenek a Ljubljánban megartandó nagy Szokolünnepélyen. Emlatt Pasics miniszterelnök is elhalasztotta marienbadi útját.

— **Előkészületek a Szokolünnepélyre.** A ljubljánai szokolünnepélyre nagyban folynak az előkészületek és ezekből itélve igen nagy szabásúnak ígérkezik. A francia szokolisták már ma érkeztek meg, holnap jönnek a beogradi, zagrebi, vajdasági és cseh szokolisták. Pribicevics és Ribár ma utaznak Ljubljánába. A rendező bizottság 100 ezer ember részére készült lakást és ellátást mert ennyi vendég jelentette be az érkezését.

— **Kinevezték a bánsági vikáriust.** Beogradi jelentés szerint a pápa a Bánság római katolikus egyházának vikáriusává Rodica Rafael szent ferencendi szerzetest nevezte ki, aki már meg is kapta a kinevezésre vonatkozó pápai reszkriptumot és legközelebb már meg is kezdli működését. — Rodica Rafael a ferencendiek egyik horvátországi provinciájának tagja és a trójai rend házfőnöke 1870-ben született Szlavóniában Nuskovac nevű községben. Tanulmányai elvégzése után 1886-ban lépett be a rendbe, ahol 1893-ban szentelték fel pappá. Tanulmányait külföldön végezte, ahol több évig tanítkodott, majd hazatérve, mint kiváló képességű teológiai tanár a bajai zárdában tanított. Időközben, XIII. Leó pápa idejében kinevezték bécsi házfőnöknek, ahonnan aztán a terzettől keletre került. Ő alakította meg a Cyrill Method rendet, amelynek két ízben főnöke is volt.

— **Értesítjük t. üzleifeleinket,** hogy a Rajič és Lederer cég megszűntével utirodánk változatlanul tovább működik. J. Hanau Beograd, Novisadi főúja, ügynöke, bizományi iroda bej. cég alatt Novisad, Kraja Alexandar-utca 7. Telefon 397.

— **A budapesti SHS. utlevélosztály költözködése.** Budapesti jelentik: Az SHS. királyság főkonzulátusának utlevélosztálya hétfőn a Veres Pálné-utca 17. II. emeletére költözött. Az utlevélosztály utleveleket hétköznap délelőtt 9-12 óra között látta meg, utlevélgügyekben kérényeket átvessz és értesítéseket ad hétfőn, szerdán és pénteken délután 4-6 óráig. A konzulátus többi ügyeit (hitelesítések, információk stb.) hétköznap 11-12 óra között intélik el Honvéd utca 16 III. emelet alatt.

— **Vásár-hirdetmény.** A novisadi országos állat és kirakodó vásár 1922. évi augusztus 12., 13. és 14. én a Pirosl-uton a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatnak vézmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű meghalévallel megvan engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárulítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozták magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árulítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegenekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árulító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárulító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árulító helyet elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad, szab. és kir. város rendőrkaptányi hivatal, 1922. évi július hó 8. án. Jovan Banyanin s. k. főkapitány.

NÉMET FERENCZ
BANK- és TOZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV., Só-u. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása
Külföldi átutalások.
Tőzsdei megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre
Külföldi megbízások a legpontosabban eszközölteknek.
Házak gondnokságát a legjutányosabban vállalja.

Betiltják a lisztkivitelet

BEOGRAD. (Eredeti távirat) Az eddigi egyöntetűen jó termésről beszámoló termésjelentésekkel ellentétben a földmívelésügyi minisztérium ma megállapítja, hogy az idej termés meg sem közelíti a várt eredményt. A végleges eredmény pontos megállapításáig, hogy az ország szükségletét minden körülmények között biztosítsák, illetékes beogradi forrásból úgy értesülünk, hogy a kormány a legközelebbi napokban betiltja a lisztkivitelet.

— **Feldúlták a „Deutsches Volksblatt” kiadóhivatalát.** Szerdán délután a Deutsches Volksblatt Péter király-utca 3. alatti szerkesztőségi helyiségében megjelent hat fiatalember és átkutatta a szerkesztőség irattárát, majd mikor megtudták, hogy a kiadóhivatali könyvek nincsenek ott, auton elobogtak. Ugyanekkor a lap Sándor király 37. alatti kiadóhivatalában megjelent ugyancsak néhány fiatalember s ügyet sem vetve az ott tartózkodó tisztviselőkre, felnyalabolták a szekrényekben levő üzleti könyveket, levelezést, jegyzéket stb. autóra üttek és eltüntek. A városban elterjedt hírek szerint az irattárból elrabolt könyveket a pétervárad „Retranchement” on a mezőn elégették. A Deutsches Volksblatt tulajdonosa a rendőrségen feljelentést tettek „ismeretlen tettesek” ellen s a nyomozás meg is indult.

— **Gépszilgyár, Molnusz Károly és Tsal** komand. társaság Novisad, a selyemgyárral szemben.

— **Beiratkozások az állami flugimnáziumba.** A helybeli állami flugimnáziumban a beiratkozások mindhárom párhuzamos tanfolyamra (nérb, magyar, német) szeptember 4. én kezdődnek. E napon délelőtt az I. és II. délután pedig a III. és IV. osztály növendékei iratkozhatnak be. Szeptember 5-én tartják meg a felső osztályokba való beiratkozást. Beiratkozásnál az előtte bevégzett alsóbb osztály bizonyítványát kellett mutatni. Arok akik az I. osztályba iratkoznak be, kötelesek magukkal hozni a születési (keresztelési) bizonyítványukat és pontosan ki kell tölteniök a gimnázium igazgatósága által kitöltött bejelentőlapot. Minden tanuló a beiratkozásnál husz dinárt tartozik fizetni a „Sanitas” alap javára. Szeptember 6. án tartják meg az ünnepélyes „Veni Sancte”-t 7. én pedig megkezdődik a rendes oktatás.

— **Tanuló fiut felvesz jó fizetéssel Wessel vésnök K. Alexandra 1.**

Tőzsdei árfolyamok:

Beograd, aug. 10. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márka —, le —, léva —, London 374, Páris 680; Newyork —, Genf —, Milánó 383, Róma —, Prága 208, Berlin 1045, Bécs 0.16, Bukarest —, Budapest —, Szófia 51.10, Szaloniki —, Zürich 1600.

Zagreb, augusztus 10. London 373-80, Newyork —, Milánó 379-382, Páris 682-683, Prága 206-209, Berlin 11.20-12.50, Zürich —, Bukarest 79, Budapest —, Bécs 0.15 0.18, Genf 1550-1650, Amsterdam 34 —, Szófia —, Varsó —, Brüsszel 6.60.

Zürich, aug. 10. Zárlat. Berlin 0.61 (0.65). Hollandia — (—), Newyork 526.25 (526.50), London 2343 (2343), Páris 41.85 (42.45), Milánó 2380 (2387), Prága 1300 (1295), Budapest 0.36 (0.36), Zagreb 15750 (1625), Varsó 0.0750 (0.08), Bécs 0.01 (0.01), bélyegezett osztrák korona 0.0125 (0.0125).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922. aug. hó 10-és. Bácskai buza 77-78 kg 2% kintlát 475 kereslet 465 kötés 465-478 50 (2150 méter mázs.), bánáti buza 78 kg. 3% kötés 470-472.50 (200 mm.), szerémi buza 77-78 kg. 2-3% kötés 475 (200 mm.), bánáti árpa 63-64 kg.-os kötés 375 (100 mm.), bácskai tengeri Novisad vidéki kereslet 362.50 kötés 356.25-362.50 (640 mm.), bácskai tengeri sental paritásbaun kötés 362.50 (500 mm.), bácskai tengeri sisaki paritásbaun kötés 375 (1400 mm.), bácskai nullásliszt kintlát 675 kötés 662.50 (100 mm.), 6. sz. kenyérliszt kötés 550 (200 mm.), kránysat változatlan.

SPORT

* **A temesvári „Uniera” csapatát,** amely ma érkezik Noviszádra, sport körökben ideges, türelmetlen kíváncsisággal várják. Soba vendégcsapat nevét a sportközönség nem hordott annyit ajkán; soba idegen csapat már megérkezése előtt is oly népszerűséghez nem örvendett városunkban, mint a temesvári „Uniera.” Ez a népszerűség azonban nagyon érthető, hiszen az „Uniera” Noviszádon az SHS államot környező országok első olyan csapata, amely új életet, friss erőt, több tudást, — hogy úgy mondjuk, hamisítatlan, igazi szenzációt van hivatva hozni már már alvó, eltespedt, unalmasan szürke, minden érdekességet nélkülöző foo ball sportunkba.

Ami a csapat fogadtatását illeti, amint azt már tegnap számunkban jelentettük, minden felesleges lármától, cifraságtól mentes, rövid, komoly de ünnepes lesz.

Miután a csapat pontos érkezésének idejét jelző távirat eddig még nem érkezett meg, az egyesületek vezetőségei és választmányi tagjai idejekorán kerékpáros staféták által kapnak értesítést.

* **A szombati „Uniera”-NAK és a vasárnapi „Uniera”-OSKV mérkőzések pontos rendezésére vonatkozólag** már minden intézkedés megtörtént. A közönség kényelme, zavartalan elhelyesése is biztosítva van, amennyiben a NAK pályán e hét folyamán az új ülőhelyek százal készültek el.

* **Allig egy heti szünet után újra kilépés** — belépésről sugdosnak mindenfelé. Hol a jámbor óhajások, hol a kilépés-belépések lépnek fel járványszerűen. A járványt okozó bacillust már nagyon jól ismerik, de kipusztítása helyett tenyésztésén fáradoznak a speci-alisták.

Az OSKV valamint a NAK által a szombat és vasárnapi mérkőzésekre kijelölt rendezők, a teendők megbeszélése és az utasítások átvétele céljából Domby József vezetésével ma este 8 órakor a NAK Maros féle klubhelyiségében együttes ülést tartanak. Mindenki ott legyen.

* **Jovanovics Puba az OSKV-ból átlépett az NTK-ba.**

* **Zagrebban vasárnap és kedden a bécsi „Slován” csapata mérkőzik.**

* **A prágai és szláv olimpiád első napjának** eredménye pontokban kifejezve a következő volt: Csehország 66, Jugoszlávia 101 és Lengyelország 119 pont. A pontozás úgy történt, hogy minden száznál az első helyet egy, a másodikat három, a harmadikat pedig öt ponttal jelölték. Az első napon megartott hét versenyen a jugoszláv athléták nyertek 3 első, 4 második, 1 harmadik és 1 negyedik helyet. **Elsők lettek:** Magasugrásban Zgaga (Zagreb), aki 171.5 centiméteres eredménnyel új jugoszláv rekordot állított fel. Súlydobásban Ambrózi (Becskekerek) 1328 cm. 200 méteres síkfutásban Matz (Zagreb) 232 mp. **Második helyre kerültek:** Magasugrásban Telesko (Pancsova) 1665 cm. 800 méteres futásban Miskovics (Becskekerek) 110 méteres gátfutásban Jakupics (Zagreb). 4x600 méteres stafétafutásban. **Harmadik lett:** Súlydobásban Joanovics (Zagreb) 1254 cm. **Negyedik helyre került:** 5000 méteres futásban Stetánovics (Beograd). Távoúgrásban Jugoszlávia részéről nem indult senki, mivel a jugoszláv rekordot tartó. Bu jik (Concordia) súlyosan beteg.

* **A Juda Makkabi a NAK pályán csinos ültözöt épített.**

Pasics és Benes találkozása.

Beograd. Basics miniszterelnök marienbadi tartózkodása alkalmával fontos megbeszéléseket folytat majd Benes csehszlovák miniszterelnökkel. Az angol sajtó különösen nagy érdeklődéssel tekint a konferencia elé, amelynek nagy jelentőséget tulajdonít a kisantant szempontjából.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadóulajdonos: Fáy Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

Kitűnő HÁZIKOSZT. Elsőrendű szakácsné beállításával kifőzést kezdem. Abonenseket házunkban elfogadok. Scheinbergerné, Saffarikova 9/a.

IZLÉSEK NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1. 1-1

Vaskereskedőknek ajánl helyi üzemből készült

füstcsöveket, sajtolt könyököket

a legjobb minőségben és legolcsóbb áron. — Guba József, vas, szerszám és mezőgazdasági gépkereskedő Bačka Topola. 3263 4-17

2 foxterrier vadászkutya

3333 (tím és nőstény) legnemesebb vérből, törzskönyvezve, eladó

Kossa Tibornál, Titelen.

SZABÁSZ

3330-1-2

férfiszabósághoz, önálló munkakerő, lehetőleg nőtlen, kerestetik mielőbbi belépésre

Sonnenberg Salamon cégnél, Subotica.

Limánon városi istálló környékén telket vásárolnék.

Cím: „Schmolka“ hirdetőirodában Novisad, Futoška ulica 24. Telefon 276 tudható meg. 2-3

APOLLO
MOZGÓ

AUG.
11

Szünet.

Mahagoni uriszoba

és pedig: íróasztal, könyvszekrény, körasztal, 5 darab bőrkarszék és egyéb butorok, függőlámpák Gajeva (Könyök) u. 4 sz. alatt eladók. 1

Nagy bérház

a Futaki-ut legforgalmasabb részén eladó.

Különösen alkalmas üzletek, raktárak céljaira. — Cím a szerkesztőségben.

Óra furniturák

Hat Junhans-féle (Wecker), különféle falórak. Ékszer amerikai aranyból. Szállítja PICK JAKAB. Zagreb ulica broj 63. 3301

36 éves községi rendőrzvezető.

családos, ki már évek óta állami szolgálatban áll, a szerb, német és magyar nyelvet szóban és írásban perfekt bírja, állást keres valamely gyárnál vagy kereskedelmi vállalatnál mint raktárnok vagy ellenőr, esetleg mezőgazdaságnál mint intéző vagy kulcsár. Ajánlatok „Rendőrzvezető” jellegre a hirdetőbe kéretnek.

FRITSCH és REICHEL

épület-, mű- és géplakatos műhely

Novisad, Željeznička ulica 41.

Vállalunk e szakmába vágó összes munkákat, mint javításokat a legjutányosabb napi árakban.

Önálló lakatos segéd és vízvezeték-szerelő, valamint tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. 3279-3-3

A következő őszi és téli

DIVATLAPOK

megérkeztek és kaphatók a legolcsóbb árak mellett:

Lyon-Album	D 15.-	London Styles	D 20
Moderne Toiletten	12.50	Cric Parisien	25
Star	20.-	Perfect-Album	15
Juno	20.-	Paris-Album	20
Elite	20.-	Perfect-Kindermode	10
Schöne Wienerin	6.-	Die Dame	9
Record	6.-	Stb. stb.	

„SCHMOLKA” hirdetőterjesztő vállalat könyvosztálya Novisad,

Futoška ulica 24. Telefon: 276.

Viszontelárusítóknak nagy árendemény!

Modern lámpaernyők.

Készíti: özv. Dosztálné Huck Zsófi Novisad, Mileticeva (Henyér) ul 42. Brótvázak állandóan raktáron.

DEDITS A.

Speditur
NOVISAD

Željeznička ulica
100.

3265-7-30

HOTEL ORIENT.**MONOPOL****SÓ**

átvételét és szállítást hajón vagy vasuton elvállalja bármily mennyiségben

kedvező feltételek mellett

ELADÓ

Motor kályha	D. 300.-
Kijátszott hegedű	400.-
Új női cipő	150.-
Nagy sakktabla	150.-
Zsakett öltöny	900.-
Celló	900.-

Tisztviselőtelep, második sor, 18. szám.

Mérlegképes könyvelő,

továbbá **irodistanő**, gyorsírók előnyben és 3323-2-3

Vaskereskedő segédek

több évi gyakorlattal és szakmájukban teljes jártassággal (jó kézírással bírók előnyben) azonnal felvétetnek. Cím megtudható: Schmolka hirdetőirodájában Novisad, Futoška ul. 24. Telefon: 276.

Ugyanott egy ügyes és megbízható háziszolga felvétetik.

Amennyiben fent keresettek több évi gyakorlattal és a szakmában teljes jártassággal bírnak, a legjobb fizetésben fognak részesülni.

!

készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindenféle könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a rom. katolikus templommal szemben). — Telefon 98.